

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 27, 2019

Nummer 27, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1358](#) 17-09-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1347](#) 17-09-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:542](#) 09-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:546](#) 09-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:563](#) 09-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:380](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:381](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:493](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:475](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:487](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:484](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:473](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:491](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:436](#) 26-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:435](#) 26-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:422](#) 26-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:244](#) 12-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:344](#) 12-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:345](#) 12-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:340](#) 12-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:338](#) 12-03-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:335](#) 12-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:308](#) 05-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:300](#) 05-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:246](#) 05-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:295](#) 05-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:299](#) 05-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:310](#) 05-03-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:197](#) 19-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:259](#) 19-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:247](#) 19-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:248](#) 19-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:148](#) 05-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:172](#) 05-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:176](#) 05-02-2019
[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:173](#) 05-02-2019

RECHTSPRAAK

Mishandeling begaan tegen ‘zijn levensgezel’ als bedoeld in art. 304 Sr?

Het middel klaagt dat in de zaak met parketnummer 01/845438-14 onder 1 onvoldoende gemotiveerd is bewezen verklaard dat de verdachte de mishandeling heeft begaan tegen ‘zijn levensgezel’ als bedoeld in artikel 304 Sr.

Met het begrip ‘levensgezel’ wordt aangesloten bij de algemene aanwijzingen voor de regelgeving (AR 72a), waarin dit begrip is aangewezen voor twee meerderjarigen die, anders dan als elkaars echtgenoot, «met elkaar een nauwe persoonlijke betrekking onderhouden». Het begrip komt momenteel in ongeveer tien andere wetten voor – onder andere het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de Faillissementswet en de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens –, vaak naast de begrippen echtgenoot en geregistreerde partner.

Bij de beoordeling of sprake is van een ‘levensgezel’ zijn de volgende aspecten van belang: of sprake is van een gemeenschappelijke huishouding, de duur van de gemeenschappelijke huishouding, of er een relatie van affectieve aard is, en met name of betrokkenen kennelijk uitgaan van een nauwe lotsverbondenheid.

Doorslaggevend is in het begrip ‘levensgezel’ evenwel, als gezegd, de nauwe persoonlijke betrekking van een zekere hechtheid. Het moet gaan om een relatie die qua hechtheid vergelijkbaar is met die tussen echtgenoten of geregistreerde partners. Deze is niet per se met het enkele feit van het samenwonen gegeven en vereist ook niet per se dat betrokkenen met elkaar samenwonen (*Kamerstukken II 2002/03, 28484, 5, p. 5*).

In aanmerking genomen dat de bewijsmiddelen niets inhouden omtrent de in voormelde toelichting bedoelde aard en hechtheid van de betrekking tussen de verdachte en de aangeefster, is het oordeel dat [betrokkene 1] als ‘levensgezel’ in de zin van artikel 304 Sr kan worden aangemerkt, niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het in de zaak met parketnummer 01/845438-14 onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:246

Zaaknummer: 17/02517

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 304 Sr

RECHTSPRAAK

Gebruik van door raadsman ter terechtzitting afgelegde verklaring voor bewijs.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte en in strijd met artikel 339 Sv voor het bewijs gebruik heeft gemaakt van een door de raadsman ter terechtzitting afgelegde verklaring.

In zijn overwegingen heeft het hof geoordeeld dat het niet anders kan zijn dan dat de verdachte de Audi A5 heeft gekocht met geld dat hij heeft verdiend uit inkomsten die niet aan de fiscus zijn opgegeven en derhalve uit eigen misdrijf afkomstig is, waarbij het heeft betrokken dat de raadsman van de verdachte ter terechtzitting ‘naar voren heeft gebracht van de verdachte te hebben begrepen dat hij altijd heeft gewerkt’. Daarin ligt als rechtsopvatting van het hof besloten dat een door de raadsman ter terechtzitting gedane mededeling kan worden aangemerkt als een wettig bewijsmiddel als bedoeld in artikel 339 lid 1 Sv en derhalve voor het bewijs kan worden gebezigd. Die opvatting is onjuist (vgl. HR 22 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2649).

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:295

Zaaknummer: 17/02447

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 339 Sv

RECHTSPRAAK

Had het hof het vonnis van de rechtbank wat betreft de motivering van de bewezenverklaring mogen bevestigen, nu daarin is volstaan met opgave van bewijsmiddelen als bedoeld in artikel 359 lid 3 Sv, terwijl verdachte van het feit zowel in eerste aanleg als in hoger beroep heeft bekend maar zijn raadsvrouw in hoger beroep vrijspraak heeft bepleit?

Het middel strekt ten betoge dat het hof het vonnis van de rechtbank wat betreft de motivering van de bewezenverklaring van het in de zaak met parketnummer 01-088161-16 onder 1 ten laste gelegde niet zonder meer had mogen bevestigen nu daarin is volstaan met een opgave van de bewijsmiddelen als bedoeld in artikel 359 lid 3 Sv, terwijl in hoger beroep van dit feit vrijspraak is bepleit.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 11 is het middel terecht voorgesteld.

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt mee dat de bestreden uitspraak wat betreft de beslissingen ten aanzien van het in de zaak met parketnummer 01-088161-16 onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging niet in stand kan blijven en in zoverre dient te worden vernietigd. In die vernietiging zijn begrepen alle in de bestreden uitspraak genomen beslissingen als bedoeld in artikel 351 Sv omtrent de oplegging van een straf en/of maatregel, waaronder ook de schadevergoedingsmaatregel, maar niet de beslissingen als bedoeld in artikel 361 Sv omtrent een vordering van de benadeelde partij (vgl. HR 26 november 2013, ECLI:NL:HR:2013:1430).

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ten aanzien van het in de zaak met parketnummer 01-088161-16 onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:310

Zaaknummer: 18/02569

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: C.M. Peepkorn

Wetsartikelen: 359 Sv en 423 Sv

RECHTSPRAAK

Twee executietitels naast elkaar?

Het middel beoogt te klagen over de beslissingen met betrekking tot de vordering van de benadeelde partij [betrokkene 1] en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel.

Het hof heeft in het dictum van zijn arrest, ter zake van de onder 1 bewezen verklaarde poging tot doodslag, de vordering van de benadeelde partij [betrokkene 1] ten bedrage van € 600 in zijn geheel toegewezen en aan de verdachte een schadevergoedingsmaatregel opgelegd ten behoeve van die benadeelde partij.

Mede gelet daarop moeten de overwegingen van het hof aldus worden verstaan dat het hof heeft bedoeld met gedeeltelijke vernietiging van het vonnis zijn (ter zake van het onder 1 ten laste gelegde) gegeven beslissingen ten aanzien van voornoemde benadeelde partij en de schadevergoedingsmaatregel in de plaats te stellen van de door de rechtbank dienaangaande (ter zake van het onder 5 ten laste gelegde) gegeven oordelen. Hierdoor komt aan het middel de feitelijke grondslag te ontvallen, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

De Hoge Raad verstaat de bestreden uitspraak aldus dat het vonnis van de rechtbank is vernietigd wat betreft de beslissingen tot toewijzing van de vordering van de benadeelde partij [betrokkene 1] tot een bedrag van € 400 en de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel en verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:299

Zaaknummer: 18/00993

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: A.P. Visser

Wetsartikelen: 51f Sv

RECHTSPRAAK

Niet beslist op namens verdachte gevoerd verweer.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een namens de verdachte gevoerd verweer.

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep heeft de raadvrouw van de verdachte aldaar het woord gevoerd overeenkomstig de aan het proces-verbaal gehechte pleitnota. Deze pleitnota houdt in:

‘Subsidiar

Wordt verzocht, indien u wel tot een bewezenverklaring komt, [verdachte] te ontslaan van alle rechtsvervolging vanwege psychische overmacht. Zoals reeds aangegeven vonden er vele pesterijen plaats vanwege de huidskleur van [verdachte] . Inmiddels is hij hierom ook van school gewisseld. [verdachte] kon niet langer weerstand bieden tegen de vele pesterijen. Er was sprake van een zeer emotionele situatie en gezien de daardoor ontstane druk bij [verdachte] , mede ook in aanmerking genomen zijn jeugdige leeftijd, kon niet gevegd worden dat hij weerstand kon bieden aan de druk van de omstandigheden.’

Aldus is een verweer gevoerd waaromtrent het hof op straffe van nietigheid uitdrukkelijk een met redenen omklede beslissing had moeten geven. Aangezien zodanige beslissing in de bestreden uitspraak niet voorkomt, is het middel gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:300

Zaaknummer: 17/05101

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank bij de beoordeling van het klaagschrift de juiste maatstaf toegepast door te overwegen dat klager zijn verantwoordelijkheid voor honden had moeten nemen maar dat niet heeft gedaan?

Het middel klaagt dat de rechtbank bij de beoordeling van het klaagschrift een onjuiste maatstaf heeft toegepast.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.1 tot en met 5.4 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Noord-Holland, zittingsplaats Alkmaar, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:259

Zaaknummer: 17/03663

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: H.K. ter Brake

Wetsartikelen: 552a Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Kan handhaving beslag op horloge en geldbedrag bijdragen aan waarheidsvinding en is voortzetting beslag op letselschade-uitkering in overeenstemming met eisen van proportionaliteit en subsidiariteit?

Het eerste middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van een in beslag genomen horloge en een in beslag genomen geldbedrag.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene gericht tegen een op de voet van artikel 94 Sv gelegd beslag dient de rechter a. te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave indien het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het in beslag genomen voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen, ook in een zaak betreffende een ander dan de klager, of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.9). De rechtbank heeft haar oordeel dat het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van het in beslag genomen horloge en het in beslag genomen geldbedrag daarop gegrond dat deze voorwerpen kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd. Immers, zonder nadere motivering is niet begrijpelijk hoe de handhaving van het beslag kan bijdragen aan de waarheidsvinding.

Het middel klaagt daarover terecht.

Het tweede middel klaagt dat de rechtbank ondanks een daartoe gevoerd verweer heeft verzuimd in de motivering van haar beslissing ervan blijk te geven een onderzoek te hebben verricht naar de vraag of voortzetting van het beslag op een letselschade-uitkering in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene gericht tegen een beslag als bedoeld

in artikel 94a lid 1 of 2 Sv dient de rechter te onderzoeken a. of er ten tijde van zijn beslissing sprake is van verdenking van of veroordeling wegens een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd en b. of zich niet het geval voordoet dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, aan de klager, als verdachte, een verplichting tot betaling van een geldboete dan wel de verplichting tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel zal opleggen (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.14).

De toe te passen maatstaf vergt niet een (ambtshalve) onderzoek met betrekking tot de vraag of voortzetting (onder voorwaarden) van het beslag in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. De omstandigheden van het geval kunnen echter meebrengen dat in verband met hetgeen door of namens de klager is aangevoerd de rechter in de motivering van zijn beslissing ervan blijk dient te geven een dergelijk onderzoek te hebben verricht (vgl. HR 1 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:833).

In aanmerking genomen hetgeen door en namens de klaagster is aangevoerd zoals weergegeven onder 3.2.1 en 3.2.2, kort gezegd inhoudende dat de letselschade-uitkering het enige inkomen is van de klaagster en dat zij en haar kind daarvan moeten leven, klaagt het middel terecht dat de rechtbank in de motivering van haar beslissing ervan blijk had dienen te geven een onderzoek te hebben verricht naar de vraag of voortzetting van het beslag op de letselschade-uitkering in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Amsterdam, opdat de zaak op de bestaande klaagschriften opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:247

Zaaknummer: 16/05762

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 552a Sv, 94 Sv en 94a Sv

RECHTSPRAAK

Motiveren van de beslissing om aan artikel 33c lid 2 Sr geen toepassing te geven?

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een namens de klagster gedaan verzoek om in geval van handhaving van de onttrekking aan het verkeer een geldelijke tegemoetkoming toe te kennen.

Blijkens de aan het proces-verbaal van de behandeling van het klaagschrift door de raadkamer van het hof gehechte pleitnotitie heeft de raadsman van de klagster daartoe onder meer het volgende aangevoerd:

‘[Ik verzoek u om] alsnog te voorzien in een geldelijke tegemoetkoming zoals bedoeld in art. 36b jo art. 33c Sr.

Ik meen namelijk dat Klagster door de onttrekking aan het verkeer onevenredig in haar belangen is geschaad. Klagster had haar voertuig enkel ter reparatie bij haar vriend aangeboden. (...) Nergens blijkt uit dat klagster op enige wijze verwijtbaar heeft gehandeld, of kennis zou moeten hebben gehad van de criminele herkomst van de nieuwe motorkap.

Indien u de onttrekking aan het verkeer handhaaft, meen ik dat een geldelijke tegemoetkoming aan klagster niet meer dan redelijk is.’

Gelet op het bij klaagschrift gedane verzoek om toekenning van een geldelijke tegemoetkoming, alsmede op wat door de raadsman van de klagster is aangevoerd zoals hierboven weergegeven, diende het hof te motiveren waarom het niet toepassing heeft gegeven aan artikel 33c lid 2 Sr. In zoverre is de bestreden beschikking niet toereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking, maar uitsluitend voor zover daarin niet is beslist op het verzoek tot toekenning van een geldelijke tegemoetkoming, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande klaagschrift

opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:197

Zaaknummer: 17/02534

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: R. Jonkers

Wetsartikelen: 552b Sv, 33c Sr en 36b Sr

RECHTSPRAAK

Klaagschrift tegen inhouding rijbewijs ex artikel 164 lid 8 WVV 1994.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.1 en 3.2 kan de klager niet worden ontvangen in het ingestelde beroep.

De Hoge Raad verklaart de klager niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:248

Zaaknummer: 18/00776

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: G.P. Dayala

Wetsartikelen: 164 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Cassatieberoep ex artikel 432 lid 1 sub b Sv tijdig ingesteld?

In de cassatieschriftuur is aangevoerd dat het cassatieberoep tijdig is ingesteld, aangezien uit het faxbericht van 24 november 2016 kan worden afgeleid dat de fax is begonnen binnen te komen om 16:59 uur en dat de verzending was voltooid om 17:01:39 uur.

Gelet op de stukken van het geding moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de schriftelijke bijzondere volmacht tot het instellen van het cassatieberoep vóór sluiting van de griffie van het hof om 17:00 uur op de laatste dag van de cassatietermijn, te weten op 24 november 2016 om 16:59 uur, ter griffie is begonnen binnen te komen. Daarin vindt de Hoge Raad aanleiding de verdachte ontvankelijk te achten in het cassatieberoep.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 12 februari 2019 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:173

Zaaknummer: 16/05815

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 432 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank de juiste maatstaf toegepast bij beoordeling van het klaagschrift?

Het middel klaagt onder meer dat de rechtbank bij de beoordeling van het klaagschrift een onjuiste maatstaf heeft toegepast.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de plaatsvervangend advocaat-generaal onder 4.1 tot en met 4.3 is het middel in zoverre terecht voorgesteld. Het middel behoeft voor het overige geen bespreking.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Noord-Holland, zittingsplaats Haarlem, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:176

Zaaknummer: 16/03537

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Wetsartikelen: 552a Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Geen afschrift van appeldagvaarding verzonden naar de raadsman.

Het middel bevat de klacht dat artikel 48 Sv in hoger beroep niet is nageleefd, aangezien is verzuimd een afschrift van de appeldagvaarding aan de raadsman van de verdachte toe te zenden.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 8 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:172

Zaaknummer: 18/01540

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 416 Sv en 48 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft klager op rechtsgeldige wijze afstand gedaan als bedoeld in artikel 116 lid 2 Sv?

Het middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans op onbegrijpelijke gronden, de klager niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn beklag. Het richt zich tegen het oordeel van de rechtbank dat de klager rechtsgeldig afstand heeft gedaan van het in beslag genomen geldbedrag.

Artikel 116 lid 2 Sv stelt aan de daar bedoelde verklaring waarmee de beslagene afstand doet van een in beslag genomen voorwerp, de eis dat deze verklaring schriftelijk en ten overstaan van de rechter-commissaris, de officier van justitie of een opsporingsambtenaar wordt afgelegd. Naast deze eis geldt (ook) voor de in artikel 116 lid 2 Sv bedoelde afstandsverklaring – die de consequentie heeft dat de beslagene zijn aan het civiele recht te ontnemen aanspraken op het in beslag genomen voorwerp prijsgeeft – dat zij slechts rechtsgevolgen heeft als zij kan worden opgevat als de openbaring van de wil van de beslagene tot het doen van afstand van het in beslag genomen voorwerp (vgl. art. 3:33 BW). Gelet op de verstrekkende en voor de beslagene veelal eenzijdige consequenties van een afstandsverklaring, is daarvan in de regel slechts sprake indien kan worden aangenomen dat (i) de beslagene bekend was met de door hem prijsgegeven aanspraken en (ii) uit de verklaringen en gedragingen van de beslagene de op dit prijsgeven betrekking hebbende wil voldoende duidelijk blijkt.

De rechtbank heeft blijkens haar hiervoor weergegeven overwegingen, onder verwijzing naar de daarin weergegeven processen-verbaal, geoordeeld dat het voor de klager voldoende duidelijk was dat hij afstand deed van het geldbedrag op het moment dat hij de afstandsverklaring ondertekende en dat hij zijn wil tot het doen van afstand in vrijheid heeft kunnen bepalen. Op grond daarvan heeft de rechtbank geoordeeld dat de door de klager – ten overstaan van een opsporingsambtenaar – ondertekende afstandsverklaring met betrekking tot het in beslag genomen geldbedrag rechtsgeldig is tot stand gekomen. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Voor verdere toetsing in cassatie leent het oordeel van de rechtbank zich niet, verweven als het is met waarderingen van feitelijke aard.

Het middel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:148

Zaaknummer: 17/04562

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: G.W.L.A.M. Koppen

Wetsartikelen: 552a Sv, 94 Sv en 116 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht over artikel 3B Opiumwet en diefstal met braak van elektriciteit.

Het middel klaagt dat het onder 1 en 2 bewezen verklaarde ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring voorts het volgende overwogen:

‘Het hof is van oordeel dat het door de raadsman van verdachte gevoerde verweer strekkende tot vrijspraak van het onder 1 primair en 2 primair tenlastegelegde wordt weersproken door de gebezigde bewijsmiddelen, zoals deze later in de eventueel op te maken aanvulling op dit arrest zullen worden opgenomen. Het hof heeft geen reden om aan de juistheid en betrouwbaarheid van de inhoud van die bewijsmiddelen te twijfelen.

Ten aanzien van het aangetroffen DNA-materiaal van verdachte overweegt het hof nog het volgende. De omstandigheid dat dit DNA-materiaal op een verplaatsbaar object – te weten een rietje – is aangetroffen, doet in dit verband niet af aan de bewijskracht ervan, gelet op de plaats van het aantreffen van het rietje, te weten in één van de kweekruimtes, en het ontbreken van een plausibele verklaring van verdachte hieromtrent. Dat, zoals de raadsman niet onderbouwd heeft gesuggereerd, het rietje zou kunnen zijn achtergebleven tijdens de bezichtiging van het pand terwijl verdachte daarna nooit meer in het pand is geweest, acht het hof niet aannemelijk, alleen al vanwege de plaats waar dat rietje is aangetroffen.

Hoewel er aanwijzingen zijn dat er één of meer anderen betrokken is of zijn geweest bij de aangetroffen hennepkwekerij, heeft het hof geen duidelijkheid verkregen in welke mate dat het geval is geweest en waaruit de betrokkenheid van die ander of anderen dan zou hebben bestaan, zodat het hof niet bewezen acht dat verdachte het onder 1 primair en 2 primair tenlastegelegde tezamen en in vereniging met één of meer anderen heeft gepleegd.’

Aangezien het bewezen verklaarde niet zonder meer kan worden afgeleid uit de inhoud van de door het hof gebezigde bewijsvoering, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-09-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1347

Zaaknummer: 18/01222

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: V.P.J. Tuma

Wetsartikelen: 3 Opiumwet en 311 Sr

RECHTSPRAAK

Medeplegen van opzettelijk uitgeven van valse bankbiljetten.

Het middel klaagt onder meer dat het hof een verklaring van de verdachte en een verklaring van de medeverdachte voor het bewijs heeft gebruikt, hoewel het hof die verklaringen ten dele onaannemelijk heeft geacht.

Wanneer de rechter zich – al dan niet in reactie op een bewijsverweer – in een nadere overweging beroept op bepaalde feiten of omstandigheden die door hem redengevend worden geacht voor de bewezenverklaring, moeten deze feiten of omstandigheden zijn vervat in de gebezigde bewijsmiddelen. Indien zij niet in de bewijsmiddelen zijn vermeld, moet de rechter met voldoende mate van nauwkeurigheid in zijn overweging (a) die feiten of omstandigheden aanduiden, en (b) het wettige bewijsmiddel aangeven waaraan die feiten of omstandigheden zijn ontleend. Een en ander heeft uitsluitend betrekking op feiten of omstandigheden die redengevend zijn voor de bewezenverklaring, en dus niet op feiten of omstandigheden en evenmin op verklaringen die de rechter in zijn nadere overweging onaannemelijk dan wel ongeloofwaardig acht. Die behoren dus niet te worden opgenomen onder de bewijsmiddelen (vgl. HR 20 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV3442).

Het hof heeft als bewijsmiddel een verklaring van de verdachte en als bewijsmiddel een verklaring van medeverdachte [medeverdachte] voor het bewijs gebruikt. In zijn overwegingen heeft het hof echter geoordeeld dat deze verklaringen ten dele niet geloofwaardig zijn. Gelet op wat hiervoor is vooropgesteld, heeft het hof die verklaringen in zoverre ten onrechte onder de bewijsmiddelen opgenomen. Daarover klaagt het middel terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, zoals hiervoor in rubriek 1 weergegeven en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-09-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1358

Zaaknummer: 17/05224

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: D.J.G.J. Cornelissen

Wetsartikelen: 213 Sr

RECHTSPRAAK

Noopt het Unierecht tot zodanig ruime interpretatie van herzieningsgronden van artikel 457 Sv, dat uitspraak van HvJ EU moet leiden tot herziening van eerdere strafrechtelijke veroordeling, indien uit uitspraak blijkt dat veroordeling – achteraf bezien – onverenigbaar is met Unierecht?

De aanvraag stelt de vraag aan de orde of het Unierecht noopt tot een zodanig ruime interpretatie van de herzieningsgronden genoemd in artikel 457 Sv dat een uitspraak van het HvJ EU (zoals in het onderhavige geval die van 10 juli 2014, ECLI:EU:C:2014:2060, betrekking hebbend op de Duitse strafzaken tegen Markus D. en G.) moet leiden tot herziening van een eerdere strafrechtelijke veroordeling indien uit die uitspraak van het HvJ EU blijkt dat deze strafrechtelijke veroordeling – achteraf bezien – niet verenigbaar is met het Unierecht.

Deze uitspraak van het HvJ EU komt erop neer dat het Unierecht niet ertoe verplicht dat een nationaal rechtsmiddel waarmee in geval van schending van het EVRM kan worden bereikt dat een strafprocedure die is afgesloten met een definitieve beslissing wordt overgedaan, wordt uitgebreid in die zin dat ook schendingen van het Unierecht – waarbij het in het desbetreffende geval ging om een schending in de vorm van een inbreuk op artikel 50 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – ertoe kunnen leiden dat een afgesloten strafzaak wordt overgedaan.

Hieruit volgt dat ook in het onderhavige geval het Unierecht niet ertoe verplicht dat het bijzondere rechtsmiddel herziening – waarmee een onherroepelijk geworden strafrechtelijke veroordeling kan worden herzien op de gronden genoemd in artikel 457 Sv, waaronder is begrepen een vastgestelde schending van het EVRM – wordt uitgebreid in die zin dat ook als grond voor herziening moet worden aangemerkt een na het onherroepelijk worden van die veroordeling gebleken strijdigheid met het Unierecht, in het bijzonder met Richtlijn 2001/83/EG en de daaraan door het HvJ EU in zijn arrest van 10 juli 2014, ECLI:EU:C:2014:2060 met betrekking tot het begrip ‘geneesmiddel’ gegeven uitleg. Voor zover de aanvraag uitgaat van een andere opvatting, is zij ongegrond.

Hieruit volgt dat nieuwe of gewijzigde rechtspraak niet kan worden aangemerkt als een (nieuw) gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Dat nieuwe of gewijzigde rechtspraak is gewezen door het HvJ EU of dat nieuwe of gewijzigde nationale rechtspraak het gevolg is van rechtspraak van het HvJ EU leidt – mede in het licht van wat onder 4.3.2 is overwogen – niet tot een ander oordeel.

Het in de aanvraag aangevoerde kan dan ook niet worden aangemerkt als een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 Sv. De aanvraag is dus ongegrond en moet ingevolge artikel 470 Sv worden afgewezen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:546

Zaaknummer: 17/03147

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Achteraf deels betaalde elektriciteitsrekening in mindering brengen op schatting wederrechtelijk verkregen voordeel?

Het middel klaagt dat het hof bij de bepaling van de omvang van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat, niet de aan Stedin B.V. deels betaalde elektriciteitsrekening in mindering heeft gebracht.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 13 en 14 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:542

Zaaknummer: 18/01265

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: M.M. Helmers

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Is artikel 409 Sv nageleefd nu verdachte onbekend was met de terechtzitting in eerste aanleg en zijn de inleidende dagvaarding in gevoegde zaken rechtsgeldig betekend?

Het eerste middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 409 lid 4 Sv gevolg heeft gegeven aan de inzending van de stukken door de rechtbank.

Uit de aan de Hoge Raad gezonden stukken kan niet worden afgeleid dat de inleidende dagvaarding in de twee zaken met voormelde parketnummers in persoon is uitgereikt noch dat zich een andere omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de dag van de terechtzitting de verdachte tevoren bekend was. Ook kan uit de genoemde stukken niet worden afgeleid dat het door de officier van justitie in die zaken ingestelde hoger beroep aan de verdachte in persoon is betekend.

Gelet op het hierop had het hof ervan blijk moeten geven te hebben onderzocht of het in artikel 409 lid 4 Sv voorgeschrevene is nageleefd, alvorens de behandeling van het hoger beroep voort te zetten. Het middel klaagt daarover terecht.

Het tweede middel klaagt onder meer over het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de betekening van de inleidende dagvaarding rechtsgeldig heeft plaatsgevonden.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3, 12 en 13 is de klacht terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de politierechter in de Rechtbank Amsterdam is vernietigd en verklaart de inleidende dagvaarding nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:563

Zaaknummer: 17/03539

Rechters: de J Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: C.C. Polat

Wetsartikelen: 409 Sv en 588 Sv

RECHTSPRAAK

Schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel bij witwassen is niet voldoende gemotiveerd.

Het middel bevat onder meer de klacht dat de schatting van het door middel van of uit de baten van het in de strafzaak bewezen verklaarde witwassen, meermalen gepleegd, wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is gemotiveerd.

In de overwegingen is door het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat het door middel van of uit de baten van het bewezen verklaarde witwassen verkregen voordeel wordt geschat op een bedrag van € 16.417,15. Dit oordeel is kennelijk gebaseerd op de opvatting dat de contante betalingen en stortingen tot een bedrag van € 16.417,15, nu zij voorwerp waren van het bewezen verklaarde witwassen, reeds daardoor wederrechtelijk verkregen voordeel vormen. Die opvatting is niet juist (vgl. HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217). Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is daarom niet begrijpelijk dat de betrokkene daadwerkelijk tot een bedrag van € 16.417,15 wederrechtelijk verkregen voordeel heeft verkregen uit het bewezen verklaarde witwassen.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:475

Zaaknummer: 17/02304

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Dag vóór terechtzitting per fax gedaan aanhoudingsverzoek van raadsman op de grond dat hij geen contact meer heeft kunnen krijgen met verdachte, door hof zonder enige motivering afgewezen.

Het middel klaagt dat het hof het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, heeft afgewezen.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 7 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:491

Zaaknummer: 17/03502

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: D.E. Wiersum

Wetsartikelen: 278 Sv

RECHTSPRAAK

Verzoek om rechtshulp van Belgische justitiële autoriteiten met betrekking tot verrichten van huiszoeken op verschillende adressen, waarna bewoners gezamenlijk klaagschrift ex artikel 552a Sv hebben ingediend.

Het gaat in deze zaak om een verzoek om rechtshulp van de Belgische justitiële autoriteiten, onder meer ertoe strekkende dat in het kader van een strafzaak stukken van overtuiging in beslag zullen worden genomen op het adres [b-straat 1] te [woonplaats 1].

Volgens artikel 445 Sv staat tegen beschikkingen beroep in cassatie alleen open in de gevallen in dat wetboek bepaald. Nu in dat wetboek geen bepaling voorkomt volgens welke tegen een beschikking tot het verlenen van verlof als bedoeld in artikel 552p Sv beroep in cassatie openstaat voor anderen dan het Openbaar Ministerie en de klager, kunnen [klager 1], [klager 6] en [klager 2], die door de rechtbank uitsluitend als belanghebbenden en niet als klagers zijn aangemerkt, in het ingestelde beroep niet worden ontvangen (vgl. HR 19 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ1670).

[klager 3], [klager 4] en [klager 5] kunnen wel worden ontvangen in hun beroep tegen de onder 2.2 genoemde beschikkingen. Gelet op de samenhang tussen de bestreden beschikkingen en de namens [klager 3], [klager 4] en [klager 5] tegen deze beschikkingen afzonderlijk ingediende schrifturen, worden beide hieronder gezamenlijk besproken.

Het middel in de zaak met nr. 17/01678 B klaagt dat het oordeel van de rechtbank dat de in beslag genomen geldbedragen stukken van overtuiging betreffen als bedoeld in artikel 552p lid 2 Sv niet toereikend is gemotiveerd. Het middel in de zaak met nr. 17/01715 B klaagt dat het oordeel van de rechtbank dat het belang van strafvordering zich verzet tegen teruggave van de in beslag genomen geldbedragen niet toereikend is gemotiveerd. De middelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De rechtbank heeft verlof verleend om de in beslag genomen stukken van overtuiging te doen overdragen aan de bevoegde Belgische autoriteiten, onder het voorbehoud als bedoeld in artikel 552p lid 3 Sv dat de stukken zullen worden teruggezonden zodra daarvan het voor de

strafvordering nodige gebruik is gemaakt. Daarbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat, kort gezegd, aan een rechtshulpverzoek op grond van artikel 552k lid 1 Sv zoveel mogelijk gevolg wordt gegeven en dat zich mede gelet op artikel 552l Sv geen belemmering voordoet dat aan inwilliging van het onderhavige rechtshulpverzoek in de weg staat. De rechtbank heeft vervolgens geoordeeld dat de in beslag genomen geldbedragen kunnen worden aangemerkt als stukken van overtuiging als bedoeld in artikel 552p lid 2 Sv en – in lijn daarmee – dat de beslagen kunnen dienen om de waarheid aan het licht te brengen in de procedure waarop het rechtshulpverzoek betrekking heeft, zodat een strafvorderlijk belang bestaat bij het laten voortduren van het beslag op genoemd geldbedrag. Die oordelen zijn niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat de rechtbank heeft vastgesteld dat het rechtshulpverzoek inhoudt dat, gelet op informatie uit afgeluisterde telefoongesprekken, op het adres [b-straat 1] te [woonplaats 1] onder meer geld wordt bewaard ten behoeve van [klager 1] en [klager 6] en dat het rechtshulpverzoek zich uitstrekt tot eventueel aanwezig zijnde grote sommen contant geld (van meer dan € 1.000) waarbij die (eventuele) aanwezigheid van belang is voor het verdere strafrechtelijke onderzoek in België betreffende de teelt en de aan- en verkoop van cannabis.

De middelen falen.

De Hoge Raad verklaart [klager 1], [klager 6] en [klager 2] niet-ontvankelijk in het beroep in de zaak met nummer 17/01678 B en verwerpt het beroep van [klager 3], [klager 4] en [klager 5] in de zaken met de nummers 17/01678 B en 17/01715 B.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:493

Zaaknummer: 17/01678; 17/01715

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J.W. E Luiten en A.E. Harteveld

Wetsartikelen: 552a Sv, 552p Sv en 445 Sv

RECHTSPRAAK

Opzet op voorhanden hebben van voorwerpen als bedoeld in artikel 10a Opiumwet en opzet op aanwezig hebben van hennep en hasj.

Het middel klaagt dat het onder 1 en onder 2 bewezen verklaarde niet toereikend is gemotiveerd.

Op de gronden zoals vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal faalt het middel voor zover het klaagt over de motivering van het onder 1 bewezen verklaarde en is het gegrond voor zover het klaagt over de motivering van het onder 2 bewezen verklaarde.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:484

Zaaknummer: 17/02796

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: B.G.J. de Rooij

Wetsartikelen: 3 Opiumwet, 10 Opiumwet en 10a Opiumwet

RECHTSPRAAK

Beslissing tot oplegging van hoofdelijke betalingsverplichting niet gemotiveerd door het hof.

Het middel klaagt onder meer over de oplegging door het hof van een hoofdelijke betalingsverplichting aan de betrokkene voor het gehele bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel.

Bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Artikel 36e lid 7 Sr voorziet daarbij in het opleggen van een individuele verplichting tot betaling van het totale geschatte bedrag aan voordeel dat door twee of meer verenigde personen uit een door hen gepleegd strafbaar feit wederrechtelijk is verkregen. Met de daarin voorziene regeling van een hoofdelijke betalingsverplichting is niet beoogd af te doen aan het reparatoire karakter van de ontnemingsmaatregel. Het opleggen van een hoofdelijke betalingsverplichting voor het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel, zonder dat is kunnen worden vastgesteld dat de ‘schuldenaar’ dat voordeel heeft verkregen, zal doorgaans in strijd zijn met het uitgangspunt dat slechts voordeel kan worden ontnomen dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Alleen indien het verkregen wederrechtelijk voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan worden aangemerkt waarover ieder van de mededaders kan beschikken of heeft kunnen beschikken, tast oplegging van een hoofdelijke betalingsverplichting het karakter van de ontnemingsmaatregel niet aan. Dit ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan dan aan ieder van de mededaders voor het geheel worden toegerekend. Indien door twee of meer personen een strafbaar feit is gepleegd dat wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd, kan daaraan niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat het verkregen voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ moet worden aangemerkt. Het hangt af van de omstandigheden van het geval wanneer daarvan sprake zal zijn (vgl. HR 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:884).

Het hof heeft het totale wederrechtelijk verkregen voordeel uit soortgelijke feiten als welke in de strafzaak zijn bewezen verklaard geschat op € 129.055,76 en heeft aan de betrokkene een hoofdelijke betalingsverplichting opgelegd ter ontneming van dat bedrag. Het heeft dit oordeel ten aanzien van de hoofdelijkheid echter niet gemotiveerd. Gelet op hetgeen in 2.3 is

vooropgesteld, en in aanmerking genomen dat de betrokkene in de strafzaak is veroordeeld voor, kort gezegd, het medeplegen van opzettelijk handelen in strijd met de Opiumwet, klaagt het middel daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:381

Zaaknummer: 18/00271

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Ongeoorloofde beperking cassatieberoep en begrip ‘afpersing’ als bedoeld in artikel 317 lid 1 Sr.

Blijkens de daarvan opgemaakte akte partiële intrekking cassatie is het beroep, voor zover het betrekking heeft op het onder 4 ten laste gelegde, niet gericht tegen de vrijspraak van de voorbereiding van ‘diefstal met geweldpleging (in vereniging)’ en ‘opzettelijke vrijheidsberoving (in vereniging)’. Deze beperking kan evenwel niet worden aanvaard nu de onderdelen van het onder 4 ten laste gelegde voorbereidingsdelict die in de akte worden uitgesloten van het beroep in cassatie niet onderdelen van een samengestelde tenlastelegging betreffen waarin een zelfstandig strafrechtelijk verwijt is omschreven als bedoeld in het arrest van de Hoge Raad van 31 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013CA1610.

Voorts klaagt het eerste middel dat het hof wat betreft de bewezenverklaring van het onder 4 ten laste gelegde een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 317 Sr ontleende term ‘afpersing’.

De tenlastelegging is mede toegesneden op het voorbereiden van het misdrijf afpersing zoals strafbaar gesteld in artikel 317 Sr. Daarom moet de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende term ‘afpersing’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in die bepaling.

Buiten het zich hier niet voordoende geval van artikel 317 lid 2 Sr is voor afpersing vereist dat de dwang wordt uitgeoefend ‘door geweld of bedreiging met geweld’.

Nu uit de bewijsvoering niet zonder meer kan worden afgeleid dat het opzet van de verdachte was gericht op het voorbereiden van het ‘door geweld of bedreiging met geweld’ iemand dwingen tot de in artikel 317 lid 1 Sr bedoelde prestaties, is de bewezenverklaring niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Het middel klaagt hierover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 4 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof ’s-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:473

Zaaknummer: 17/01243

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 317 Sr en 429 Sv

RECHTSPRAAK

Hoogst onwaarschijnlijk dat strafrechter vordering verbeurd zal verklaren?

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat geen sprake is van een situatie waarin het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de vordering zal verbeurd verklaren.

Bij de beoordeling van een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv van de beslagene gericht tegen een beslag als bedoeld in artikel 94 Sv dient de rechter te beoordelen a. of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave indien het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de desbetreffende voorwerpen kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen – ook in een zaak betreffende een ander dan de klager – of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Voorts verzet het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich tegen teruggave indien niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen.

Het onderzoek in raadkamer naar aanleiding van zo een klaagschrift draagt een summier karakter. Dat betekent dat van de rechter niet kan worden gevergd ten gronde in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren hoofdzaak of ontnemingsprocedure te treden. Daarvoor is in de beklagprocedure geen plaats omdat ten tijde van een dergelijke procedure veelal het dossier zoals dat uiteindelijk aan de zittingsrechter in de hoofd- of ontnemingszaak zal worden voorgelegd, nog niet compleet is en omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechter vooruitloopt op het in de hoofd- of de ontnemingszaak te geven oordeel (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823).

De rechtbank heeft het klaagschrift gegrond verklaard en daartoe (kort gezegd) overwogen dat voorwerpen (waaronder ook vorderingen worden verstaan) als bedoeld in het eerste lid van

artikel 33a Sr, die niet aan de veroordeelde toebehoren, alleen verbeurd verklaard kunnen worden indien degene aan wie zij toebehoren bekend was met hun verkrijging door middel van het strafbare feit of met het gebruik of de bestemming in verband daarmee, dan wel die verkrijging, dat gebruik of die bestemming redelijkerwijs had kunnen vermoeden en dat op grond van het dossier zoals dat voorligt, niet gezegd kan worden dat daarvan in dit geval sprake is. Daartoe heeft de rechtbank overwogen dat de klaagster heeft uitgelegd hoe de in de ogen van het Openbaar Ministerie verdacht geachte omstandigheden ten aanzien van haar bedrijfsvoering moeten worden geduid en aldus de bedenkingen van het Openbaar Ministerie op dit punt afdoende kunnen ontkrachten, alsmede dat het dossier verder onvoldoende aanknopingspunten bevat dat, voor zover sprake is van witwassen door [B], de klaagster daar wetenschap van had of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat de praktijk van [B] niet door de beugel kon.

Hiermee heeft de rechtbank miskend dat het onderzoek in raadkamer een summier en voorlopig karakter draagt en dat zij niet ten gronde mag treden in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren procedure in de hoofd- of ontnemingszaak.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:487

Zaaknummer: 17/05677

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J.T.C. Leliveld

Wetsartikelen: 552a Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Geen beslissing met betrekking tot de in klaagschrift genoemde voorwerpen.

Het middel klaagt dat de rechtbank in de bestreden beschikking geen beslissing heeft gegeven op het verzoek strekkende tot opheffing van het beslag op de voorwerpen genoemd in het op de voet van artikel 552a Sv ingediende klaagschrift en tot teruggave daarvan.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.2 tot en met 3.5 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Breda, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:380

Zaaknummer: 17/02709

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: J.J.J. Rijsbergen

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Heeft het hof, dat is uitgegaan van een bedrag aan verzwegen inkomen van € 400.000, miskend dat een vergrijpboete een percentage bedraagt van het bedrag aan ontdoken belasting en niet een percentage van het bedrag dat als belastbaar inkomen had moeten worden opgegeven?

De conclusie van de advocaat-generaal strekt tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt over de strafoplegging. Het voert daartoe aan dat het hof heeft miskend dat een vergrijpboete een percentage bedraagt van het bedrag aan belasting dat is ontdoken en niet een percentage van het bedrag dat als belastbaar inkomen had moeten worden opgegeven.

Uit de overwegingen van het hof volgt dat het hof bij de vaststelling van de hoogte van de op te leggen geldboete aansluiting heeft gezocht bij de fiscale vergrijpboete die de inspecteur in dit geval zou hebben opgelegd. Uit artikel 67d lid 1 en 2 onder a AWR volgt dat fiscale vergrijpboeten worden berekend als percentage van het bedrag van de aanslag. Dat 'bedrag van de aanslag' is de belasting over het verzwegen en alsnog belaste inkomen. Volgens artikel 2.12 Wet IB 2001 bedraagt de belasting op het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang 25%. Het hof is uitgegaan van een bedrag aan verzwegen inkomen van € 400.000. De belasting is in dit geval derhalve een bedrag van € 100.000. Volgens paragraaf 25 lid 3 BBBB legt de inspecteur in geval van opzet een vergrijpboete op van 50%. Volgens paragraaf 8 BBBB kan in geval van strafverzwarende omstandigheden de vergrijpboete worden verhoogd tot ten hoogste 100%.

Gelet hierop is het oordeel van het hof dat de 'verdachte 25% van het ontdoken bedrag aan boete [zou] hebben moeten betalen bij een afdoening door de fiscus' en dat 'een geldboete van € 100.000,- daarom passend' is, zonder nadere motivering niet begrijpelijk. Indien het hof is uitgegaan van 25% van het verzwegen inkomen, heeft het miskend dat de vaststelling van een fiscale vergrijpboete wordt berekend als percentage van het bedrag van de aanslag over het verzwegen inkomen. Indien het hof het voorgaande niet heeft miskend en is uitgegaan van

een percentage van het bedrag van de aanslag, heeft het verzuimd te motiveren op welke gronden het is uitgegaan van een vergrijpboete van 100%.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:435

Zaaknummer: 17/02823

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma en E.F. Faasse

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 69 AWR

RECHTSPRAAK

Verhaalsfrustratie door A en wetenschap daarvan bij klaagster?

Het middel klaagt dat de rechtbank ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd het klaagschrift, dat strekt tot opheffing van het conservatoir beslag op onroerende zaken toebehorende aan de klaagster, ongegrond heeft verklaard.

De rechtbank heeft vastgesteld dat [betrokkene] een bedrag van (in ieder geval) € 528.000 heeft geïnvesteerd in de klaagster. Blijkens haar hiervoor weergegeven overwegingen heeft de rechtbank kennelijk geoordeeld dat zich de situatie van (thans) artikel 94a lid 4 Sv voordoet, te weten dat er voldoende aanwijzingen bestaan dat de onroerende zaken waarop conservatoir beslag is gelegd aan de klaagster zijn gaan toebehoren met het kennelijke doel om de uitwinning van aan [betrokkene] toebehorende voorwerpen (waaronder volgens het zesde lid van deze bepaling ook worden verstaan vermogensrechten) te bemoeilijken of te verhinderen en dat de klaagster dit wist of redelijkerwijs kon vermoeden. Dat oordeel behoeft echter nadere motivering, nu uit de door de rechtbank in aanmerking genomen omstandigheden dat [betrokkene] een van de oprichters en sindsdien een van de aandeelhouders en bestuurders van de klaagster is, dat [betrokkene] bij rechterlijke uitspraken is veroordeeld wegens overtreding van de Opiumwet en hem de verplichting is opgelegd tot betaling aan de Staat van € 496.000 ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, dat aannemelijk is dat de (deels contante) investeringen van [betrokkene] in de klaagster voor een aanmerkelijk deel uit misdrijf afkomstig zijn en dat de wetenschap van [betrokkene], onder meer met betrekking tot de inhoud van voormelde uitspraken kan worden toegerekend aan de klaagster, niet zonder meer volgt dat voldoende aanwijzingen bestaan dat [betrokkene] de investeringen in de klaagster heeft gedaan met het kennelijke doel de uitwinning daarvan te bemoeilijken of te verhinderen en dat de klaagster dit wist of redelijkerwijs kon vermoeden.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Oost-Brabant, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:436

Zaaknummer: 17/03711

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 552a Sv, 552uu Sv en 94a Sv

RECHTSPRAAK

***Is er een volkenrechtelijke basis voor optreden Kustwacht op volle zee?
Is vervolging van verdachte in Aruba in strijd met door Hondurese
autoriteiten gestelde voorwaarde dat verdachte onmiddellijk na
aanhouding moest worden uitgeleverd aan Honduras? En is er
schending van de soevereine gelijkheid en territoriale integriteit van
Honduras door verdachte in Aruba te vervolgen?***

Het middel keert zich tegen de verwerping door het hof van het verweer dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk is in de vervolging.

Het middel klaagt allereerst dat voor het optreden van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied (hierna: de Kustwacht) op volle zee aan boord van het onder Hondurese vlag varende schip Oceanic 1 ‘een volkenrechtelijke basis ontbrak’.

In de overwegingen van het hof ligt als zijn oordeel besloten dat geen sprake is van een vormverzuim, op de grond dat het optreden van de Kustwacht volkenrechtelijk toelaatbaar was nu daarvoor toestemming door de Hondurese autoriteiten was verleend. Dat oordeel geeft geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het is, ook gelet op de inhoud van de stukken, evenmin onbegrijpelijk. De klacht faalt.

Het middel klaagt voorts dat de vervolging van de verdachte ter zake van het ten laste gelegde feit in Aruba in strijd is met de door de Hondurese autoriteiten in de Boarding Authorization gestelde voorwaarde dat de verdachte onmiddellijk na aanhouding moest worden uitgeleverd aan Honduras. Deze klacht faalt reeds omdat het kennelijke oordeel van het hof dat de Boarding Authorization niet een dergelijke voorwaarde bevat berust op een niet-onbegrijpelijke uitleg van de gedingstukken. Voor verdere toetsing is in cassatie geen plaats.

Voor zover het middel ten slotte de klacht bevat dat de soevereine gelijkheid en territoriale integriteit van Honduras is geschonden door de verdachte in Aruba te vervolgen, kan de klacht niet tot cassatie leiden. De klacht berust immers op de opvatting dat het bestaan van rechtsmacht van Honduras als vlaggenstaat in de weg staat aan de rechtsmacht van Aruba op grond van het territorialiteitsbeginsel en de vervolgingsbevoegdheid van het Openbaar

Ministerie. Die opvatting is in zijn algemeenheid evenwel onjuist.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van acht jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeven jaren en zes maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:422

Zaaknummer: 17/01726

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 359a Sv en 2 Sr

RECHTSPRAAK

Is een contact- en gebiedsverbod als bijzondere voorwaarde en vrijheidsbeperkende maatregel voor dezelfde feiten toegestaan?

Het middel richt zich tegen de strafoplegging door het hof, in het bijzonder tegen het contactverbod ten aanzien van [benadeelde 1] en het gebiedsverbod die niet alleen als maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid (hierna: vrijheidsbeperkende maatregel) zijn opgelegd maar ook als bijzondere voorwaarde.

Het middel berust op de opvatting dat het de rechter niet vrijstaat met betrekking tot dezelfde persoon gelijktijdig een contactverbod en een gebiedsverbod op te leggen zowel op de voet van artikel 14c Sr (als bijzondere voorwaarde) als op de voet van artikel 38v Sr (als vrijheidsbeperkende maatregel). Die opvatting vindt geen steun in het recht op de gronden als vermeld in het heden uitgesproken arrest (17/04531), ECLI:NL:HR:2019:338.

Het middel faalt.

Het hof heeft de verdachte ter zake van de bewezen verklaarde feiten onder meer veroordeeld tot een vrijheidsbeperkende maatregel van één jaar. Daarbij heeft het hof bevolen dat vervangende hechtenis zal worden toegepast voor het geval niet aan de maatregel wordt voldaan en bepaald dat de duur van deze vervangende hechtenis drie dagen bedraagt voor iedere keer dat niet aan de maatregel wordt voldaan, met een maximum van één jaar.

Artikel 38w lid 3 Sr houdt in dat de totale duur van de ten uitvoer gelegde vervangende hechtenis bij een opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel ten hoogste zes maanden bedraagt. De door het hof bepaalde maximale duur van de vervangende hechtenis is met dit voorschrift in strijd. De Hoge Raad leest de bestreden uitspraak met verbetering van die misslag.

De Hoge Raad verstaat dat het hof de maximale duur van de vervangende hechtenis bij de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel heeft bepaald op zes maanden en verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:340

Zaaknummer: 18/02544

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 14c Sr, 38v Sr en 38w Sr

RECHTSPRAAK

Voldaan aan de in artikel 94a lid 4 Sv gestelde eis van het kennelijke doel om uitwinning van voorwerpen te bemoeilijken of te verhinderen?

Het middel komt op tegen de ongegrondverklaring van het beklag voor zover dat strekt tot opheffing van het conservatoir beslag op vorderingen die de klaagster heeft op de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Het klaagt in het bijzonder over het oordeel van de rechtbank dat is voldaan aan de in artikel 94a lid 4 Sv gestelde eis van het kennelijke doel de uitwinning van voorwerpen te bemoeilijken of te verhinderen.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal, in het bijzonder onder 3.10 tot en met 3.12, is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Gelderland, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:244

Zaaknummer: 16/05555

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J.L. Baar en D.J.G.J. Cornelissen

Wetsartikelen: 552a Sv en 94a Sv

RECHTSPRAAK

Wegnemen van elektriciteit met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening door de teller van de elektriciteitsmeter terug te draaien en ontbreken van een beslissing op beroep van raadsman op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd bewezen heeft geacht dat de verdachte met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening elektriciteit heeft weggenomen.

Het oordeel van het hof dat het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening kan worden bewezen verklaard, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat uit de bewijsvoering van het hof als zijn, niet onbegrijpelijk, oordeel kan worden afgeleid dat (het niet anders kan zijn dan dat) de verdachte ten tijde van het afnemen van de elektriciteit het oogmerk had de ten behoeve van de hennepplantage afgenomen elektriciteit zich wederrechtelijk toe te eigenen. Bij dit oordeel heeft het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk betrokken dat de verdachte door de manipulatie van het telwerk de gebruikelijke berekening van de werkelijke hoeveelheid in de bewezen verklaarde periode afgenomen elektriciteit aan de hand van meterstanden heeft verstoord, waarmee wordt beoogd dat die werkelijke hoeveelheid niet wordt meegenomen in de vaststelling van de verschuldigde vergoeding over de in die periode verbruikte elektriciteit.

De enkele omstandigheid dat het afnemen van elektriciteit dat gepaard gaat met manipulatie van de registratie van de hoeveelheid afgenomen stroom, onder omstandigheden (ook) kan worden aangemerkt als een ander delict dan diefstal, zoals de in het middel gestelde oplichting, maakt dat niet anders.

Het middel faalt.

Het middel klaagt voorts onder meer dat het hof heeft verzuimd te beslissen op het namens de verdachte gedane beroep op overschrijding van de redelijke termijn.

Hetgeen door de raadsman ter terechtzitting in hoger beroep naar voren is gebracht kan

bezwaarlijk anders worden verstaan dan als een standpunt met betrekking tot de overschrijding van de redelijke termijn in de zin van artikel 6 EVRM dat duidelijk, door argumenten geschraagd en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie ten overstaan van het hof naar voren is gebracht. Het hof is in zijn arrest van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken, maar heeft, in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid. Dat verzuim heeft ingevolge artikel 359 lid 8 Sv nietigheid tot gevolg. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen.

Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 24 maanden, waarvan acht maanden voorwaardelijk.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 21 maanden, waarvan acht maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar, beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:335

Zaaknummer: 17/00236

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: H.K. ter Brake

Wetsartikelen: 310 Sr en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Een contactverbod als bijzondere voorwaarde en vrijheidsbeperkende maatregel voor een ander feit en de omschrijving van een gebiedsverbod?

Het middel richt zich tegen de strafoplegging onderscheidenlijk de strafbepaling door het hof. Het klaagt over het contactverbod met [slachtoffer 1] dat niet alleen als maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid (hierna: vrijheidsbeperkende maatregel) is opgelegd (feit 1) maar ook als bijzondere voorwaarde is opgenomen bij de bepaling van de straf ter zake de feiten 2 tot en met 5. Voorts klaagt het over het gebiedsverbod voor zover dit [betrokkene 2] betreft.

De eerste klacht van het middel berust op de opvatting dat het de rechter niet vrijstaat met betrekking tot dezelfde persoon, in dit geval [slachtoffer 1], gelijktijdig een contactverbod op te leggen zowel op de voet van artikel 14c Sr (als bijzondere voorwaarde) als op de voet van artikel 38v Sr (als vrijheidsbeperkende maatregel). Die opvatting vindt geen steun in het recht. Mede gelet op de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis bij artikel 38v Sr ligt het weliswaar in de rede – ook met het oog op het voorkomen van complicaties bij de tenuitvoerlegging – dat de rechter kiest of hij een vrijheidsbeperkende maatregel oplegt dan wel een contactverbod als bijzondere voorwaarde stelt bij een voorwaardelijke veroordeling, maar artikel 14c lid 2 Sr en artikel 38v Sr verzetten zich niet ertegen dat de rechter bij een veroordeling zowel een vrijheidsbeperkende maatregel als een daarmee vergelijkbare voorwaarde bij een voorwaardelijke straf oplegt.

De klacht faalt.

Het middel klaagt voorts over de oplegging van de vrijheidsbeperkende maatregel voor zover inhoudende dat de verdachte zich niet mag ophouden binnen een straal van één kilometer van het woonadres van [betrokkene 2], omdat de bestreden uitspraak inhoudt dat het woonadres van [betrokkene 2] ‘thans onbekend’ is.

De door het hof opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel, inhoudende dat de verdachte zich niet zal ophouden binnen een straal van één kilometer van de ‘woonadressen van (...) [betrokkene 2] (adres thans onbekend)’, is in strijd met artikel 38v lid 2 onder a Sr omdat

daarbij niet een voldoende precieze omschrijving van het gebied waarbinnen de verdachte zich niet mag bevinden, is geformuleerd. Anders dan het hof kennelijk tot uitgangspunt heeft genomen, is de enkele aanduiding van een (onbekend) woonadres van een bepaalde persoon niet een voldoende precieze omschrijving van het gebied waarin de verdachte zich niet mag ophouden, en moet de rechter dat gebied in zijn uitspraak aanduiden, waarbij de wettelijke regeling niet de mogelijkheid biedt om die aanduiding nadien te wijzigen.

Voor zover het middel hierover klaagt, is het gegrond. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen en de vrijheidsbeperkende maatregel vernietigen voor zover deze betrekking heeft op '[betrokkene 2] (adres thans onbekend)'.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel en de vrijheidsbeperkende maatregel, voor zover inhoudende dat de veroordeelde zich niet zal ophouden binnen een straal van één kilometer van het woonadres van '[betrokkene 2] (adres thans onbekend)', vermindert de duur van de opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel in die zin dat deze twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:338

Zaaknummer: 17/04531

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 38v Sr en 14c Sr

RECHTSPRAAK

Behandeling klaagschrift in het openbaar?

Het middel klaagt dat de behandeling van het klaagschrift door de raadkamer niet in het openbaar heeft plaatsgevonden.

Artikel 552a lid 7 Sv bepaalt dat de behandeling van het klaagschrift door de raadkamer plaatsvindt in het openbaar. Dit voorschrift is van zodanige betekenis dat – behoudens toepassing van artikel 22 lid 2 en 3 Sv – de niet-naleving daarvan leidt tot nietigheid van het onderzoek en van de naar aanleiding daarvan gegeven beschikking.

Het proces-verbaal van de behandeling door de raadkamer houdt niet in dat de behandeling in het openbaar heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor moet worden gehouden dat dit niet is gebeurd, terwijl ook niet blijkt dat toepassing is gegeven aan artikel 22 lid 2 en 3 Sv.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Breda, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:345

Zaaknummer: 18/00997

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 552a Sv en 22 Sv

RECHTSPRAAK

Behandeling klaagschrift in het openbaar?

Het middel klaagt dat de behandeling van het klaagschrift door de raadkamer niet in het openbaar heeft plaatsgevonden.

Artikel 552a lid 7 Sv bepaalt dat de behandeling van het klaagschrift door de raadkamer plaatsvindt in het openbaar. Dit voorschrift is van zodanige betekenis dat – behoudens toepassing van artikel 22 lid 2 en 3 Sv – de niet-naleving daarvan leidt tot nietigheid van het onderzoek en van de naar aanleiding daarvan gegeven beschikking.

Het proces-verbaal van de behandeling door de raadkamer houdt niet in dat de behandeling in het openbaar heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor moet worden gehouden dat dit niet is gebeurd, terwijl ook niet blijkt dat toepassing is gegeven aan artikel 22 lid 2 en 3 Sv.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, zittingsplaats Breda, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:344

Zaaknummer: 18/00996

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 552a Sv en 22 Sv

RECHTSPRAAK

Hoger beroep ex artikel 408 lid 1 sub b Sv tijdig ingesteld?

Het middel klaagt over de niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het hoger beroep.

Volgens artikel 449 Sv in verbinding met artikel 450 Sv wordt, voor zover hier van belang, hoger beroep ingesteld door een verklaring, af te leggen door degene die het rechtsmiddel aanwendt of een door hem daartoe gevolmachtigde, op de griffie van het gerecht door of bij hetwelk de beslissing is gegeven, van welke verklaring ingevolge artikel 451 Sv door de griffier een akte wordt opgemaakt. De mogelijkheid om door het afleggen van zo een verklaring een rechtsmiddel aan te wenden is gebonden aan de uren waarop de griffie van het gerecht ingevolge het daarop betrekking hebbende reglement geopend is of geopend behoort te zijn. Dit brengt mee dat een per e-mailbericht verzonden schriftelijke volmacht als bedoeld in artikel 450 Sv aan een griffiemedewerker tot het voor de verdachte aanwenden van een rechtsmiddel slechts dan kan worden aangemerkt als binnen de beroepstermijn ingediend, indien deze volmacht ter griffie is binnengekomen vóór sluiting van de griffie op de laatste dag van deze termijn (vgl. HR 4 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:231). De Hoge Raad ziet, anders dan in de schriftuur wordt aangevoerd, geen aanleiding op deze rechtspraak terug te komen.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte het hoger beroep pas na sluitingstijd van de griffie op de laatste dag van de beroepstermijn en derhalve na het verstrijken van deze termijn heeft ingesteld. Op basis van deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat de verdachte niet-ontvankelijk is in zijn hoger beroep.

Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat het e-mailbericht van de verdachte, inhoudende de verklaring hoger beroep in te stellen, op 2 december 2016 om 19:46 uur is verzonden aan de Rechtbank Midden-Nederland, terwijl artikel 2 van het Bestuursreglement van de rechtbank Midden-Nederland van 8 januari 2013 (*Stcrt.* 2013, 2348) inhoudt dat de griffies van het gerecht van maandag tot en met vrijdag van 8:30 uur tot 17:00 uur zijn geopend.

Daaraan kan niet afdoen de enkele omstandigheid dat – naar de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep heeft verklaard – de verdachte op diezelfde dag bij de Rechtbank in

Maastricht zou zijn geweest en aldaar heeft geprobeerd hoger beroep in te stellen, terwijl de beslissing is gegeven door de politierechter in de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht. Het aanwenden van het rechtsmiddel van hoger beroep dient ingevolge artikel 449 lid 1 Sv immers te geschieden door een verklaring af te leggen op de griffie van het gerecht door of bij hetwelk de beslissing is gegeven.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:308

Zaaknummer: 17/02569

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: M. Berndsén

Wetsartikelen: 408 Sv en 449 Sv